

VÝŇATEK VYHLÁŠKY

Ministerstva dopravy a spojů ze dne 15. června 2000
o přepravním řádu pro veřejnou silniční osobní dopravu, včetně městské hromadné dopravy

§ 1

Předmět úpravy

Vyhláška stanoví podmínky pro přepravu osob, zavazadel, věcí a živých zvířat ve veřejné silniční osobní dopravě, včetně podmínek pro plnění přepravní smlouvy (dále jen přepravní řád).

§ 2

Výklad některých pojmů

Pro účely tohoto přepravního řádu se rozumí

- b) veřejnou silniční osobní dopravou činnost dopravce spočívající v pravidelné přepravě osob, zavazadel, věcí a živých zvířat vozidly ve veřejné linkové dopravě včetně městské autobusové dopravy,
- c) městskou hromadnou dopravou činnost dopravce spočívající v pravidelné přepravě osob, ručních zavazadel, spoluzavazadel a živých zvířat vozidly veřejné silniční osobní dopravy, je – li doprava uskutečňována pro poskytování obecných přepravních potřeb na území města, případně jeho příměstských oblastí,
- d) stanicí zastávka ve veřejné silniční osobní dopravě a v městské hromadné dopravě,
- f) pravidelnou přepravou osob přeprava spojem podle předem zveřejněného jízdního řádu, tarifu, přepravního řádu a smluvních přepravních podmínek,
- g) smluvními přepravními podmínkami podmínky přepravy vyhlášené dopravcem (§ 49),
- h) osobními údaji jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození a adresa, uvedené v osobním dokladu cestujícího vydaném příslušným správním úřadem.

§ 3

Přeprava osob ve veřejné silniční dopravě

Vznik a splnění přepravní smlouvy o přepravě osob

- (1) Uzavřením přepravní smlouvy o přepravě osob (dále jen „ přepravní smlouva“) vzniká mezi dopravcem a cestujícím na základě přepravního řádu tarifu (§ 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě) a vyhlášených smluvních přepravních podmínek závazkový právní vztah, jehož obsahem je zejména závazek dopravce, přepravit cestujícího ze stanice nástupní do stanice cílové spoji uvedenými v jízdním řádu řádně a včas a závazek cestujícího dodržovat přepravní řád a smluvní přepravní podmínky a zaplatit cenu za přepravu (dále jen „jízdné“) podle tarifu.
- (3) přepravní smlouva je též uzavřena, umožní-li dopravce cestujícímu nastoupení do vozidla bez jízdenky a jízdné cestující zaplatí bezodkladně po nástupu do vozidla.
- (5) Za splnění přepravní smlouvy se považuje rovněž provedení přepravy v jiném než ve smluveném rozsahu, došlo-li k oprávněnému vyloučení cestujícího z přepravy řidičem vozidla, nebo osobou dopravce, která se prokáže kontrolním odznakem, nebo jinou osobou dopravce, která se prokáže průkazem dopravce s oprávněním dávat cestujícímu pokyny a příkazy (dále jen „pověřená osoba“).

§ 4

Jízdní doklad

- (1) cestující se pro účely kontroly uzavření přepravní smlouvy po dobu jejího plnění prokazuje platným jízdním dokladem, není-li dále stanoveno jinak.
- (2) Jízdním dokladem je
  - a) jízdenka pro jednotlivou jízdu,
  - b) jízdenka časová, opravňující k více jednotlivým jízdám po dobu její platnosti ve vymezeném rozsahu,
  - c) průkaz, jehož držitel má podle zvláštního právního předpisu (ZTP, ZTP-P) tarifu nebo smluvních přepravních podmínek a právo na přepravu.

§ 5

Náležitosti jízdního dokladu

Jízdenka pro jednotlivou jízdu obsahuje

- a) obchodní jméno dopravce, který uzavírá přepravní smlouvu,
- b) nástupní a cílovou stanici
- c) výši jízdného, druh jízdného, případně výši slevy,
- d) údaj o platnosti,
- e) další údaje umožňující kontrolu platnosti a správnosti jejího použití, stanovené ve smluvních přepravních podmínkách.

§ 6

Posuzování jízdního dokladu

- (1) Jízdní doklad je neplatný jestliže
- cestující nedodržel podmínky pro jeho použití stanovené přepravním řádem, tarifem nebo smluvními přepravními podmínkami,
  - nejsou vyplněné předepsané údaje,
  - je používán bez vyžádané fotografie,
  - je poškozen tak, že z něj nejsou patrné údaje potřebné pro kontrolu správnosti jeho použití,
  - údaje neodpovídají skutečnosti nebo byly neoprávněně pozměněny,
  - je použit nesprávnou osobou,
  - uplynula doba jeho platnosti,
  - nejde o originál.
- (2) Jízdenka pro jednotlivou jízdu nebo jízdenka časová, kterou lze podle tarifu použít jen ve spojení s dokladem, na jehož základě byla vydána, je neplatná jestliže se cestující tímto dokladem současně neprokazuje.
- (3) Neplatnou jízdenku pro jednotlivou jízdu nebo jízdenku časovou je pověřená osoba oprávněna odebrat v případech uvedených v odstavci 1 písm. c) až h): odebrání průkazky cestujícímu písemně potvrdí. Jízdní doklad podle § 4 odst. 2 písm. c) nelze odebrat.

§ 7

Placení jízdného, příplatků a místenek

- (1) Cestující za jízdenku pro jednotlivou jízdu nebo za jízdenku časovou zaplatí jízdné podle tarifu, sjednané v souladu s cenovými předpisy. Pro použití spojů označených v jízdním řádu cestující kromě jízdného i cenu příplatku nebo místenky ve výši podle tarifu.
- (2) Dopravce zajišťuje prodej jízdenek před nástupem do vozidla. Nezajistí-li dopravce prodej jízdenek před nástupem do vozidla, musí umožnit cestujícímu zakoupit si jízdenku po nástupu do vozidla za jízdné bez přírážky.
- (3) Cestující platí jízdné před nástupem do vozidla a dopravce mu za zaplacené jízdné vydá jízdenku. Platí-li cestující jízdné po nástupu do vozidla, dopravce mu vydá jízdenku ve vozidle nebo zajistí, aby takto zaplacené jízdné bylo zaevidováno odbavovacím systémem.
- (4) Cestující se při převzetí jízdenky přesvědčí, zda mu byla vydána podle jeho požadavků. Nesouhlasí-li jízdenka s požadovanými údaji, je cestující oprávněn jízdenku odmítnout.
- (7) Podrobnosti týkající se prodeje jízdenek, příplatků a místenek ve výdejnách jízdenek ve stanici nebo v jiných zařízeních, kde je možno zakoupit si jízdenku předem, podmínek jejich vrácení, druhu, formy, případně vzorku jízdenek, příplatků a místenek, stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

§ 8

Právo na obsazení míst k sezení ve vozidle

- (1) Cestující může ve vozidle obsadit jen jedno volné místo k sezení.
- (2) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace (ZTP a ZTP-P) mají přednost při obsazení míst k sezení, která jsou ve vozidle vyhrazená a označená pro přepravu těchto osob.
- (3) Místo, na které byla zakoupena místenka, může cestující bez místenky obsadit jen v případě, není-li nárokováno toto místo cestujícím s platnou místenkou a nejedná se přitom o spoj, do něhož si cestující musí zakoupit místenku.

§ 9

Poskytování rezervačních služeb pro přepravu ve vozidle

- (1) Dopravce v jízdním řádu zajistí označení spojů veřejné silniční osobní dopravy kromě městské autobusové dopravy, do nichž si cestující může nebo musí zakoupit předem místenku a současně zveřejní podmínky jejího prodeje.
- (2) Místenka obsahuje obchodní jméno dopravce, výši zaplacené ceny za místenku, označení spoje a rezervovaného místa ve vozidle a údaje umožňující kontrolu platnosti a správnosti jejího použití. Místenky nelze prodávat ve vozidle. Dopravce zajistí, aby místa k sezení, která rezervoval prodejem místenek, byla ve vozidle označena.
- (3) Pro zajištění práva na místo k sezení vyhrazené pro cestujícího s omezenou schopností pohybu a orientace je nutno tyto skutečnosti při koupi místenky ohlásit a nárok na tato místa prokázat: při koupi místenky na spoj veřejné silniční osobní dopravy je nutno z hlediska zajištění bezpečnosti přepravovaných cestujících dále ohlásit, zda jde o místo pro cestujícího mladšího 12 let, cestujícího s dětským kočárkem nebo o cestujícího se psem.

§ 10

Přeprava dětí

- (1) Děti do šesti let lze přepravovat jen s doprovodem osoby starší 10 let.
- (2) Cestující s dítětem, které je podle tarifu přepravováno bezplatně, mohou společně zaujmout jen jedno místo k sezení, nejsou-li obsazená místa volná: lze-li podle tarifu bezplatně přepravovat dvě děti, mohou tyto děti společně zaujmout jen jedno místo k sezení.
- (4) Další podmínky pro přepravu dětí stanoví tarif a smluvní přepravní podmínky.

§ 11

Přeprava dětských kočárků a jízdnicích kol

Cestující může vzít do vozidla dětský kočárek s dítětem, jestliže to technické provedení vozidla a jeho obsazenost dovolují, a to jako ruční zavazadlo nebo jako spoluzavazadlo podle smluvních přepravních podmínek dopravce.

(2) Dopravce na spojích základní dopravní obslužnosti zajistí používání vozidel, která umožňují přepravu alespoň jednoho dětského kočárku s dítětem.

(3) Podmínky nástupu a výstupu cestujícího s dětským kočárkem s dítětem, umístění kočárku s dítětem ve vozidle a podrobnosti podmínek přepravy stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(4) Dětský kočárek bez dítěte a jízdnicí kolo lze přepravovat jako zavazadlo, jestliže to dopravce umožní ve smluvních přepravních podmínkách: jinak pro jejich přepravu platí ustanovení o přepravě cestovních zavazadel.

§ 12

Přeprava osob s omezenou schopností pohybu a orientace

(1) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace mají ve vozidle právo na místo k sezení na sedadlech pro ně vyhrazených a označených. Pokud není u těchto osob jejich právo na místo k sezení zřetelně patrné, prokazují svůj nárok příslušným průkazem. Jiný cestující, který takové místo obsadil, toto místo cestujícímu s omezenou schopností pohybu a orientace na jeho požádání uvolní.

(2) Dopravce vyhradí a označí v každém jednotlivém vozidle nejméně dvě místa k sezení pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace. V městské hromadné dopravě dopravce vyhradí a označí pro tyto účely nejméně šest míst k sezení v každém jednotlivém vozidle.

(3) Cestujícímu s omezenou schopností pohybu a orientace musí být v městské hromadné dopravě umožněn nástup do vozidla i výstup z vozidla všemi dveřmi, které jsou označeny pro nástup nebo výstup cestujících.

(4) Na spoje, do nichž si lze zakoupit místenku, se místenky na místa vyhrazená pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace prodávají jen pro osoby, jejichž nárok na obsazení těchto míst se prokáže.

§ 13

Přeprava osob na vozíku pro invalidy

(1) Dopravce přepraví cestujícího na vozíku pro invalidy v bezbariérovém vozidle, nebo dovoluje-li to technické provedení vozidla a jeho obsazenost a je současně zajištěna pomoc při nástupu a výstupu cestujícího na vozíku pro invalidy do a z vozidla, též v jiném vozidle.

Vztahy mezi dopravcem a cestujícím

§ 14

Dopravce je povinen v zájmu řádné péče o cestující při poskytování přepravních služeb zajistit

- a) podávání informací o jízdnicích řádech, o tarifu a o vyhlášených přepravních podmínkách, a to na místech určených pro styk s cestujícími,
- b) zveřejňování alespoň podstatné části vyhlášených přepravních podmínek a tarifu pro daný spoj ve veřejné silniční dopravě a v městské hromadné dopravě ve vozidle,
- c) prodej jízdenek ve stanici nebo na vybraných místech veřejnosti přístupných, a to po dobu poskytování přepravních služeb cestujícím ve veřejné osobní dopravě podle jízdnicího řádu, jestliže podle smluvních přepravních podmínek musí cestující mít jízdenku před nástupem do vozidla,
- d) oznamování o zpoždění spoje, a to ve vozidle a ve stanici, jsou-li vybaveny informačním zařízením pro cestující, je-li zpoždění 10 minut a více oproti jízdnicímu řádu: to neplatí pro městskou hromadnou dopravu,
- e) vydání písemného potvrzení o omezení nebo zastavení dopravy, vynechání spoje nebo doby jeho zpoždění, jestliže o to cestující požádá, kromě městské hromadné dopravy: místa vydání potvrzení stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách,
- f) pořádek, čistotu a klid ve vozidle,
- g) takové používání audiovizuální techniky cestujícím ve vozidle, které by nebylo na obtíž ostatním cestujícím,
- h) oznamování názvu stanice nejpozději při zastavení vozidla ve stanici a v městské hromadné dopravě oznamování následující stanice nejpozději při odjezdu vozidla ze stanice v případě, že jsou vozidla vybavena technickým zařízením umožňujícím oznamování názvu stanic.

§ 15

Porušením přepravních podmínek z hlediska bezpečnosti cestujícího, bezpečnosti jiných osob a ochrany zdraví, bezpečnosti veřejné osobní dopravy a z hlediska zajištění řádné, klidné a pohodlné přepravy je, jestliže cestující při přepravě

- a) nemá zakoupenou jízdenku při nástupu do vozidla, přestože mu dopravce umožnil její koupi před nástupem do vozidla,
- b) nemůže se prokázat platným jízdnicím dokladem, odmítne zaplatit jízdné a přírážku k jízdnicímu na místě,
- c) odmítá uvolnit místo pro cestujícího s platnou místenkou na toto místo nebo odmítá uvolnit místo vyhrazené pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace těmto osobám nebo odmítá uvolnit místo vyhrazené pro cestující s dítětem do 10 let,
- d) mluví za jízdy na osobu řídící vozidlo,
- e) otevírá za jízdy dveře vozidla nebo zábranu proti vypadnutí,

- f) vyhazuje z vozidla předměty nebo je nechává vyčnívat z vozidla,
- h) nastupuje do vozidla prohlášeného pověřenou osobou za obsazené,
- j) zdržuje se bezdůvodně v prostoru vyhrazeném pro osoby řídící nebo doprovázející vozidlo nebo v prostoru, který znemožňuje osobě řídící vozidlo bezpečný výhled z vozidla,
- k) brání použití provozních zařízení, výstupu, průchodu nebo nástupu do vozidla,
- l) kouří ve vozidle nebo v prostorách určených pro cestující, v nichž není kouření dovoleno,
- m) chová se hlučně, reprodukuje hlučně hudbu nebo zpěv nebo používá hlasitě audiovizuální techniku nebo obtěžuje ostatní cestující jiným nevhodným chováním,
- n) znečišťuje ostatní cestující nebo vozidlo, jakož i prostory a zařízení pro cestující svým oděvem nebo svým jednáním,
- o) poškozuje vozidlo, jakož i prostory a zařízení pro cestující.

§ 16

- (1) Cestující, který ve vozidle stojí, přidržuje se za jízdy zařízení vozidla k tomu určených.
- (2) Cestující může do vozidla nastoupit nebo z něj vystoupit jen ve stanici, a není-li vozidlo v pohybu. Přednost mají vystupující cestující před nastupujícími. Jsou-li dveře ve vozidle označeny pro nástup a pro výstup, musí cestující pro nástup nebo výstup použít dveře podle jejich označení.
- (3) Jedná-li se o stanici, kde vozidlo zastavuje jen na znamení, musí cestující, který chce nastoupit, dát včas osobě řídící vozidlo znamení zvednutím paže: cestující, který chce vystoupit, musí včas použít příslušné signalizační zařízení, nebo včas vyrozumět o svém úmyslu řidiče vozidla nebo doprovod.

§ 18

Způsob přepravy zavazadel

Zavazadla se přepravují společně s cestujícím ve vozidle a pod jeho dohledem jako ruční zavazadlo nebo jako spoluzavazadlo, nebo se přepravují odděleně od cestujícího jako cestovní zavazadlo.

§ 19

Zavazadlo a jejich obsah

- (1) Zavazadlem nebo obsahem zavazadla nesmějí být věci, které svými vlastnostmi mohou způsobit poškození vozidla, jakož i újmu na životě a zdraví osob nebo na jejich majetku a věci neskladné, není-li dále stanoveno jinak.
- (2) Věc, která nesmí být zavazadlem nebo obsahem zavazadla, je zejména nabitá zbraň, věc výbušná, jedovatá, radioaktivní, těkavá a žíravá nebo věc, která může způsobit nákazu, nebo věc, kterou nelze umístit ve vozidle na místě určeném k umístění zavazadel, nebo věc o hmotnosti vyšší než 50 kg, není-li dále stanoveno jinak.
- (3) Obsahem zavazadla, které si cestující bere do vozidla, může být přenosná ocelová láhev s kapalným topným plynem pro domácnost o celkovém obsahu nejvýše 10 kg, nádoba s topnou naftou o celkovém obsahu nejvýše 20 l a akumulátor naplněný elektrolytem zajištěný proti zkratu a se zajištěnými odplynovacími otvory.

§ 20

Ruční zavazadlo

Jako ruční zavazadlo má cestující právo vzít s sebou do vozidla bezplatně snadno přenosné věci, které cestující má u sebe a lze je případně umístit ve vozidle na místo pod sedadlem nebo nad sedadlem cestujícího. Zajišťování bezpečné manipulace s tímto zavazadlem a dohled na ně přísluší cestujícímu.

§ 21

Spoluzavazadlo

Podrobnosti pro přepravu spoluzavazadel, zejména rozměry, hmotnost a druhy přepravovaných věcí, stanoví smluvní přepravní podmínky.

§ 23

Živá zvířata

- (1) Živá zvířata lze přepravovat za podmínek stanovených pro zavazadla, pokud to není přepravním řádem stanoveno jinak.
- (3) Bez schrány mohou vzít cestující do vozidla psa, který má bezpečný náhubek, je držěn na vodítku na krátko a nesmí být přepravován na sedadle. Za takto přepravovaného psa se platí přepravné podle tarifu.
- (4) Dopravce může ve smluvních přepravních podmínkách přepravu zvířat na některých spojích omezit nebo vyloučit nebo omezit počet psů na vodítku současně přepravovaných.

§ 25

Poděj cestovního zavazadla

- (1) Cestovní zavazadlo v silniční osobní dopravě se podává k přepravě přímo ve vozidle spoje.

§ 40

Práva z přepravní smlouvy o přepravě osob

(1) Cestující ve veřejné silniční osobní dopravě má právo

- a) při neprovedení přepravy z důvodu na straně dopravce na vrácení jízdného,
- b) jestliže z důvodu na straně dopravce dojde ke zpoždění spoje, který cestující použil pro přepravu, ke ztrátě spoje v rámci jedné přepravní smlouvy nebo nebyla-li dokončena započatá přeprava cestujícího spojem, jímž jízdu nastoupil, na

1. další přepravu do cílové stanice nejbližším vhodným spojem příslušného dopravce nebo použití náhradní autobusové dopravy provozované výhradně za omezenou nebo zastavenou dopravu,
  2. bezplatnou přepravu do nástupní stanice nejbližším vhodným spojem příslušného dopravce: cestující s jízdenkou pro jednotlivou jízdu má v tomto případě také právo na vrácení zaplaceného jízdného, nebo
  3. vrácení jízdného za neprojetý úsek cesty, vzdal-li se cestující s jízdenkou pro jednotlivou jízdu další jízdy a dopravce tuto skutečnost potvrdil.
- c) v případě že spoj, který hodlal pro přepravu použít, má z nástupní stanice cestujícího zpoždění 60 minut a více a cestující s platnou jízdenkou se proto vzdal jízdy, na vrácení jízdného.

§ 41

- (1) Nenastoupí-li cestující s platnou pro jednotlivou jízdu cestu z důvodu na své straně, má právo na vrácení zaplaceného jízdného, jestliže nepoužitou jízdenku dopravci vrátí.
- b) před odjezdem spoje, na který byla jízdenka vydána, ve lhůtě stanovené dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách, jde-li o veřejnou silniční osobní dopravu kromě městské hromadné dopravy.
- (3) Ve smluvních přepravních podmínkách může dopravce stanovit vyšší nákladů, které při vrácení jízdného odečte. Z vráceného jízdného je vyloučena za místenku.

§ 42

- (1) V městské hromadné dopravě se jízdné za jednotlivou jízdu nevrací.
- (3) Za ztracenou nebo poškozenou jízdenku dopravce náhradní jízdenku bezplatně neposkytuje, pokud ztrátu nebo poškození nezpůsobil sám.
- (4) Jestliže ve veřejné silniční osobní dopravě nebyl cestující přepraven včas, nemá právo na náhradu škody.
- (5) Cestující, který byl vyloučen z přepravy pověřenou osobou, nemá právo na vrácení zaplaceného jízdného ani na vrácení zaplacené ceny místenky.

Povinnosti cestujícího

Cestující je povinen na výzvu řidiče nebo pověřené osoby zaplatit přírážku za nedodržení přepravních podmínek. Cestující, který z hrubé nedbalosti svévolně nebo v opilosti znečistil nebo jinak poškodil vozidlo nebo jiné zařízení dopravce a cestující, který i přes opakované upozornění řidičem nebo pověřené osoby ruší klidnou a bezpečnou přepravu cestujících, ohrožuje svým jednáním bezpečnost a plynulost přepravy nebo jinak obtěžuje cestující, je povinen zaplatit přírážku a nahradit vzniklou škodu. Přírážka, kterou dopravce stanovil za nedodržení výše uvedených přepravních podmínek, činí 1000,- Kč s tím že:

- při úhradě přírážky ihned ve vozidle se tato částka snižuje na 300,- Kč (u nezaplaceného dovozného za zavazadlo činí 50,- Kč)
- při úhradě přírážky poštovní složenkou se tato částka snižuje na 500,- Kč (u nezaplaceného dovozného za zavazadlo činí 100,- Kč)
- při vymáhání soudní cestou se stanovená přírážka 1000,- Kč nemění (u nezaplaceného dovozného za zavazadlo činí 300,- Kč).

V odůvodněných výjimečných případech může být výše přírážky mimořádně změněna, maximální výše přírážky však nesmí přesáhnout částku 1000,- Kč.

Smluvní přepravní podmínky

Smluvní přepravní podmínky jsou nedílnou součástí výňatku vyhlášky 175.

V PAD a MHD platí na všech pravidelných autobusových linkách provozovaných dopravcem ČSAD Hodonín a. s.. Základní přepravní podmínky pro cestující v pravidelné veřejné osobní linkové dopravě se řídí příslušným ustanovením zákona č. 111/1994 sb. O silniční dopravě v platném znění zákona, vyhlášky č. 175/2000 sb. O přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční dopravu a Určenými podmínkami pro veřejnou vnitrostátní silniční linkovou osobní dopravu.

Výňatek vyhlášky 175 a přepravní řád, jsou k nahlédnutí uloženy v informačních kancelářích ČSAD Hodonín a u dispečerů PAD.